

Sledeći uobičajenu tradiciju svetskih, evropskih metropola, ali i našeg Beograda, Jevrejska opština u saradnji sa Turističkom organizacijom Novog Sada, kreirala je novu turističku ponudu grada „Jevrejska kulturna baština-Razgledanje novosadske Sinagoge“ za posete domaćih i stranih gostiju.

Sinagoga, prostor do sada poznat isključivo po tome što se u njemu, zbog izuzetno dobre akustičnosti, održavaju koncerti, je prvi u nizu, i najznačajniji građevinski objekat u Novom Sadu, u kojem je u promovisana akcija „otvorenih vrata“, upoznavanja sa Sinagogom uz pratnju stručnog vodiča, sprovedena u utorak, 2. aprila 2013. godine.

Marko Fišer, turistički vodič po vokaciji i član Jevrejske opštine, preuzeo je na sebe tu lepu odgovornost da građane Novog Sada, nenametljivo provede kroz istoriju i ove građevine, ali i Jevrejske opštine koja deluje u Novom Sadu, i jevrejskog naroda u celini.

-Jako je lepo što se veliki broj Novosađana odazvao i podržao ovu lepu akciju, kao i da su ovoj maloj svečanosti prisustvovali i dali joj značaj, predstavnici TONS-a, drrektor Branislav Knežević i predsednik Upravnog odbora Marko Radin. Po prvi put je Sinagoga otvorena javnosti za turističke ponude grada Novog Sada, i ovo je bila prva promotivna tura vezana samo za Sinagogu. Postoje još objekti u Novom Sadu koji su jevrejski objekti i njihov obilazak se planira u sklopu druge, duže i sveobuhvatnije ture. Od ovih tura očekujemo da će ovu lepu Sinagogu posetiti veliki broj turista kako iz Srbije tako i iz inostranstva - rekao je Marko Fišer.

Ovom promocijom prisutni su mogli saznati da je ovo peta sinagoga u gradu, da su postojale tri manje i jedna veća, izgrađena 1848. godine koja je stradala u bombardovanju grada 1849. godine i da je današnja podignuta na njenom mestu. Da je izgrađena po prejektu mađarskog arhitekta Lipota Baumhorna 1906. godine, da je imala 1.000 sedišta, a posle Drugog svetskog rata do danas 700. Da su na prizemlju (prvom nivou) sedeli muškarci, a da je balkon (drugi nivo) bio rezervisan za predstavnice ženskog pola. Prisutni su dobili interesantne informacije o mestu gde se izučavala Tora, simbolični menore, i o 13 (a ne deset) zapovesti zapisanih na tablama, koje je Mojsije na Sinajskoj gori dobio od Gospoda i predao ih narodu.

Jevrejska opština danas broji svega 656 članova, a pre Drugog svetskog rata u Novom Sadu je živelo 2.000 Jevreja. Stravičnom zločinom u novosadskoj raciji, od 21. do 23. januara 1942. godine, počinjenim od strane Hortijeve Mađarske, stradao je veliki broj jevrejskih porodica.

Uprkos tome, predstavnici jevrejskog naroda ostavili su gradu neizbrisiv trag svog delovanja i bivstvovanja: pored kompleksa Sinagoge, kojem pripada i zgrada Opštinske službe i zgrada Jevrejske osnovne škole (danas Osnovna baletska škola), Zgradu štedionice, Menratovu palatu, Jevrejski kulturni dom, humanitarno udruženje, a kasnije vrtić „Kora hleba“ i mnoge druge zgrade, koje danas imaju različite namene.

Da to sasvim ne bi palo u zaborav, jevrejska opština, podržana od Turističke organizacije Novog Sada, će ubuduće za sve turiste, omogućiti da se upozna Novi Sad i na ovaj, jedinstven način.

Interesovanje Novosađana je na prvoj promotivnoj akciji prevazišlo sva očekivanja, pa se pokretači ovog projekta nadaju da će ova i slučajne ture zaživeti i postati sastavni deo turističke ponude grada, i da će njihov primer slediti i drugi.

Da li i koliko poznajemo svoj grad ako ga posmatramo kao prolaznici programirani svakodnevnicom? Možemo li turističku ponudu grada obogatiti programima obilaska značajnih mesta za istoriju grada i našeg naroda? Da li možemo istoriju našeg grada saznavati kroz sadržaje i događaje vezane za ovakve kulturne spomenike?

Naravno da možemo i moramo, jer imamo šta da pokažemo i mnogo štošta da naučimo, pogotovo što ima mnogo voljnih i vrednih da nam u tome pomognu.

[Više fotografija možete da pogledate o v d e.](#)